

Notă de informare privind jurisprudența Curții nr. 194

Martie 2016

F.G. împotriva Suediei (MC) - 43611/11

Hotărârea din 23.03.2016 (MC)

Art. 37

Circumstanțe speciale care necesită continuarea examinării

Probleme procedurale care justifică continuarea examinării cererii în ciuda expirării ordinului de expulzare: *cererea de radiere de pe rol respinsă*

Art. 2

Expulzare

Art. 3

Expulzare

Propunerea de expulzare în Iran a unui activist politic cu vizibilitate scăzută: *expulzarea nu constituie o încălcare*

Propunerea de expulzare în Iran fără o anchetă adecvată a realității și a implicațiilor convertirii la creștinism după sosirea în Europa: *expulzarea nu constituie o încălcare*

În fapt – Reclamantul, un resortisant iranian, a depus cerere de azil în Suedia pe motivele că a lucrat cu opozanți cunoscuți ai regimului iranian și că a fost arestat și reținut de autorități cu cel puțin trei ocazii între 2007 și 2009, mai ales în legătură cu activitățile sale de publicare pe internet. El a declarat că a fost forțat să fugă după ce a descoperit că spațiul său comercial, unde deținea materiale sensibile politic, a fost percheziționat și anumite documente lipseau. După ce a sosit în Suedia, s-a convertit la creștinism, ceea ce, pretinde el, l-a pus în pericol să-i fie aplicată pedeapsa capitală pentru apostazie la întoarcerea în Iran. Cererea sa de azil a fost respinsă de autoritățile suedeze, care au emis un ordin de expulzare pe numele său.

Într-o hotărâre din 16 ianuarie 2014, o cameră a Curții constată cu cinci voturi la două că punerea în aplicare a ordinului de expulzare împotriva reclamantului nu ar putea duce la o încălcare a art. 2 sau art. 3 din Convenție. Aceasta a reținut că nu a apărut nicio informație care să indice că angajarea și activitățile politice ale reclamantului au fost mai mult decât periferice. În ceea ce privește convertirea sa la creștinism, reclamantul a afirmat în mod expres în fața instanțelor interne că nu a dorit să invoce afilierea sa religioasă ca motiv pentru a cere azil, din moment ce simțea că aceasta este o chestiune privată și că nu exista niciun indiciu că autoritățile iraniene au cunoștință despre convertirea sa. În concluzie, reclamantul nu a justificat un risc real și concret de tratament interzis în cazul în care ar fi returnat în Iran.

În drept – Art. 37 § 1: Guvernul a solicitat Marii Camere să radieze cauza de pe rolul său întrucât ordinul de expulzare împotriva reclamantului s-a prescris în iunie 2015 și nu mai este executoriu. Marea Cameră a remarcat totuși că speța implică chestiuni importante – mai ales cu privire la îndatoririle care trebuie respectate de către părți în cadrul procedurii azilului – care depășesc situația particulară a reclamantului. Prin urmare, existau circumstanțe speciale referitoare la respectarea drepturilor omului,

garantate prin Convenție și prin Protocoalele sale, care cer continuarea examinării cauzei.

Concluzie: cerere de radiere de pe rol respinsă (16 voturi la 1).

Art. 2 și art. 3

(a) *Principii generale* – Marea Cameră a reiterate că acolo unde există motive importante de a considera că o persoană, dacă ar fi expulzată, s-ar confrunta cu un risc real de a i se aplica pedeapsa capitală, tortura sau tratamentele și pedepsele inumane sau degradante în țara de destinație, atât art. 2 cât și art. 3 implică faptul că statele contractante nu trebuie să expulzeze acea persoană. Prin urmare, aceasta a examinat cele două articole coroborate.

În legătură cu cererea de azil pe motivul unui risc general binecunoscut, atunci când informații despre un astfel de risc sunt verificabile în mod liber dintr-un număr mare de surse, obligațiile care incumbă statelor în temeiul art. 2 și art. 3 în cazurile de expulzare prevăd ca autoritățile să facă din oficiu o evaluare a acestui risc.

Dimpotrivă, în ceea ce privește cererile de azil motivate de un risc individual, trebuie ca persoana care solicită azil să invoce și să justifice un astfel de risc. În consecință, dacă un reclamant alege să nu invoce sau să nu indice un motiv individual concret pentru azil abținându-se în mod deliberat să-l menționeze, statul implicat nu poate fi obligat să descopere acest motiv de la sine. Totuși, având în vedere natura absolută a drepturilor garantate în temeiul art. 2 și art. 3 din Convenție, și dată fiind poziția de vulnerabilitate în care se află adesea solicitanții de azil, dacă un stat contractant a fost informat despre fapte, referitoare la un individ specific, care l-ar putea expune unui risc de rele tratamente la momentul întoarcerii în țara în cauză, obligațiile care le incumbă statelor în temeiul art. 2 și art. 3 din Convenție prevăd ca autoritățile să facă din oficiu o evaluare a acestui risc. Aceasta se aplică mai ales situațiilor în care autoritățile naționale au fost informate despre faptul că solicitantul de azil poate fi, în mod plauzibil, membrul unui grup expus în mod sistematic unei practici de rele tratamente și că există motive serioase pentru a crede în existența practicii în cauză și afilierea sa la grupul respectiv.

(b) *Aplicarea principiilor în prezenta cauză*

(i) *Activitățile politice ale reclamantului* – Reclamantul nu a susținut că circumstanțele generale din Iran ar putea în sine să facă imposibilă întoarcerea sa în acea țară. Nici Marea Cameră nu consideră că acestea ar fi de natură să arate, în sine, că ar exista o încălcare a Convenției în cazul în care reclamantul ar fi returnat.

În ceea ce privește situația personală a reclamantului, Marea Cameră a luat act de faptul că autoritățile naționale au constatat că se poate considera că activitățile politice în care reclamantul era angajat în Iran au avut loc la o scară redusă. Această constatare a fost susținută de faptul că din 2009 reclamantul nu mai primise nicio nouă citație de la Curtea Revoluționară și că niciunul dintre membrii familiei reclamantului care au rămas în Iran nu a fost supus la niciun fel de represalii de către autoritățile iraniene. În aceste circumstanțe, Marea Cameră nu a fost convinsă de plângerea reclamantului că autoritățile suedeze nu au ținut seama în mod corespunzător de chestiuni cum sunt relele tratamente suferite de acesta în timpul detenției din septembrie 2009, sau de riscul de a fi reținut pe aeroport în caz de expulzare. Nici nu a putut ajunge la concluzia că acțiunea introdusă în fața autorităților suedeze nu a fost adecvată sau suficient de susținută de elemente interne sau de elemente provenind din alte surse de încredere și obiective. În ceea ce privește evaluarea riscului, nu existau probe care să susțină acuzația că autoritățile suedeze au hotărât în mod eronat că reclamantul nu a fost un activist sau un opozant politic de notorietate. În cele din urmă, reclamantului i-a fost acordată anonimitatea în acțiunea introdusă în fața Curții și, pe baza elementelor aduse în fața instanței, nu existau indicii serioase ale unui risc de identificare.

Concluzie: expulzarea nu constituie o încălcare (unanimitate)

(ii) *Convertirea religioasă a reclamantului* – Comisia de Imigrare a respins solicitarea de azil a reclamantului după ce a observat că inițial acesta nu dorise să invoce convertirea sa ca motiv de azil și că declarase că noua sa credință era o chestiune privată. Aceasta a concluzionat că exercitarea credinței în privat nu era un motiv plauzibil pentru a crede că reclamantul ar fi suferit persecuții la întoarcere. Ulterior, în decizia sa de respingere a contestației reclamantului împotriva deciziei Comisiei de Imigrare, Curtea pentru Imigrări a observat că reclamantul nu a mai invocat opiniile sale religioase ca pe un motiv al persecuțiilor și în consecință nu a efectuat o evaluare a riscului cu care reclamantul s-ar putea confrunta, ca urmare a convertirii sale, la momentul întoarcerii în Iran. Cererea de autorizare a apelului reclamantului către Curtea de Apel pentru Imigrări a fost respinsă. Cererile sale ulterioare pentru întreruperea executării ordinului de expulzare au fost refuzate întrucât convertirea reclamantului nu constituia o circumstanță nouă care să justifice o reexaminare a cauzei.

În consecință, ca urmare a faptului că reclamantul a refuzat să invoce convertirea sa ca motiv al azilului și în ciuda faptului că erau la curent că acesta se convertise în Suedia de la islam la creștinism și că prin urmare ar fi putut aparține unui grup de persoane care, în funcție de diferiți factori, s-ar afla în primejdie să suporte tratamente cu încălcarea art. 2 și art. 3 din Convenție la momentul întoarcerii în Iran, Comisia de Imigrare și Curtea pentru Imigrări nu au efectuat o examinare atentă a convertirii acestuia, a seriozității credinței sale, a modului în care dă dovadă de credință sa creștină în Suedia și a modului în care înțelege să-și manifeste credința în Iran dacă ordinul de expulzare ar fi pus în execuție. În plus, convertirea nu a fost considerată drept o „nouă circumstanță” care să justifice o reexaminare a cauzei sale. Autoritățile suedeze prin urmare nu au efectuat niciodată o evaluare a riscului cu care reclamantul se putea confrunta, în urma convertirii sale, la momentul întoarcerii în Iran. Însă, dată fiind natura absolută a art. 2 și art. 3 era greu de imaginat că reclamantul ar putea renunța la protecția asigurată în temeiul acestora. A rezultat prin urmare că, indiferent de atitudinea reclamantului, autoritățile naționale competente aveau obligația să evalueze, din oficiu, toate informațiile supuse atenției lor înainte de a adopta o decizie privind trimiterea acestuia în Iran.

Reclamantul a adus diferite documente în fața Marii Camere care nu fuseseră prezentate autorităților naționale, inclusiv o declarație scrisă cu privire la convertirea sa, la modul în care își manifesta credința creștină în Suedia și la modul în care intenționa să o manifeste în Iran dacă ordinul de expulzare era pus în execuție, precum și o declarație scrisă de către fostul pastor de la biserica sa. În lumina acestor elemente și a elementelor prezentate anterior de către reclamant autorităților naționale, Curtea a concluzionat că reclamantul a indicat suficient că cererea sa de azil pe motivul convertirii sale merita o evaluare din partea autorităților naționale. Era obligația autorităților interne să țină seama de aceste elemente, precum și de alte evoluții cu privire la situația din Iran și de circumstanțele deosebite ale situației reclamantului.

Rezultă că ar exista o încălcare a art. 2 și art. 3 dacă reclamantul ar urma să fie returnat în Iran fără o evaluare *ex nunc* de către autoritățile suedeze a consecințelor convertirii sale.

Concluzie: expulzarea constituie o încălcare (unanimitate)

Art. 41: nu există solicitare cu titlu de prejudiciu moral; cererea cu titlu de prejudiciu material respinsă.

Apăsați aici pentru a accesa *Note de informare privind jurisprudența* ([Case-Law Information Notes](#))